

राखण्या मतदारांची मर्जी

अन्न धन्यावरील अनुदान, गॅस सिलिंडरची किंमत घटवणे
याचा बोजा सरकारच्या तिजोरीवर येणार हे नक्की. जर पुढ्हा भाजप
सरेत आला, तर खेळी यशस्वी झाली असे ठरेल. दुसरा पक्ष
आला तर ओळे त्यांच्यावर जाईल.

स्वयंपाकाच्या गॅसच्या सिलिंडरच्या किंमतीत दोनशे रुपयांची कपात नुकतीच जाहीर करण्यात आली. यामुळे घरगुती गॅस सिलिंडरची किंमत सरासरी १०५ रुपये किंवा त्याच्या आसपास झाली. उज्ज्वला योजनेत सिलिंडरमधे अनुदान असतेच, त्यात वाढ झाल्याने आता या योजनेतील सिलिंडरसाठी साधारणपणे ७०३ रुपये मोजावे लागतील. ही घोषणा करण्यासाठी मोदी सरकारने मुहूर्त चतुराईने निवडला. देशातील कोट्यवधी भर्गीनींना आपली ही रक्षा बघानाची भेट आहे, असे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी जाहीर केले. इतरांना नावे टेवण्याबाबोबरच, योजनांना नावे देणे, घोषणा करणे यात संघ व परिवार कुशल आहे. मोदी हे तर प्रचारकच आहेत. लोकसभेत मांडल्या गलेल्या अविश्वास ठारावावरील चर्चे स दिलेले प्रदीर्घ उत्तर, नंतर स्वातंत्र्यदिनी केलेले दीर्घ भाषण आणि आता ही घोषणा; यावरून आगामी निवडणुकांसाठी भाजप व मोदी यांनी प्रचाराचे शिंग फुंकले आहे हे स्पष्ट होते. लोकसभा निवडणुकीस थोडा अववी आहे. ती पुढील वर्षी एप्रिल-मे मध्ये होणार आहे; पण पाच राज्यांत विधानसभा निवडणुका यावर्षी होत आहेत. सत्ता असताना तिचा वापर पुन्हा सत्ता मिळवण्यासाठी करण्याची ही योग्य व तातडीची वेळ नक्कीच आहे. त्यामुळेच विविध योजना व घोषणांचा सपाटा सुरु आहे.

शेतकर्याना वर्षास सहा हजार रुपये देण्याची पंतप्रधान किसान योजना गेल्या लोकसभा निवडणुकीपूर्वी दोन महिने जाहीर करण्यात आली होती. तिचा फायदा भाजपला तेव्हा मिळालाही होता. त्यावेळी देशाचा विकास दर मंदावला होता; पण सामान्यांच्या लक्षात ती बाब येत नाही. तेव्हा महागाई वेगाने वाढत आहे. अन्नधान्य व खाद्य पदार्थांच्या किरकोळ महागाई वाढीचा दर जुलैमध्ये ११.५ टक्के झाला आहे. घाऊक किमत निर्देशांकावार आधारित दरही ७.७५ टक्के झाला आहे. त्यातच यंदा पावसाने दगा दिला आहे. अॅगस्टचा महिना शतकभरातील कोरडा ठरला आहे. याचा अर्थ सणासुटीला खाद्य तेल, धान्य व जीवनवाशयक वस्तू महगणार हे नक्की आहे. कोणत्याही सरकारला निवडणुकीच्या वर्षांत महागाई नको असते. २०१४ मध्ये आताच्या तुलनेत धान्य व तेलांचे दर कमी होते. तेव्हा आंतरराष्ट्रीय बाजारात खनिज तेलांचे दर प्रतिपिंप १०५ डॉलर्संपेक्षा जास्त होते तरीही भारतात पेट्रोल प्रतिलिटर ७२-७३ रुपयांच्या आसपास मिळत होते. असे असूनही भाजपने महागाई वाढल्याचा ओरडा केला होता. आता खनिज तेलांचे दर ८४ ते ९० डॉलर्संच्या दरम्यान आहेत, तरीही पेट्रोलच्या दराने कधीच शंभरी ओलांडली आहे. हा मुद्दा सरकार कोशल्याने चर्चेत येऊ देत नाही. दरवाढ, उत्पादन घटण्याची व त्यामुळे आणखी दरवाढीच्या भीतीने केंद्र सरकारने गहू, तांदूळ व कांद्याच्या निर्यातीवर बंदी आणली. यामुळे शेतकऱ्यांचे माठे नुकसान होणार आहे. तरीही आपण शेतकरी विरोधी असल्याचा ठप्पका येऊ नये यासाठी धान्याच्या किमान आधार किमतीत वाढ करण्यात आली. त्यामुळे सर्वसाधारण महागाई वाढण्याचा इशारा कृषी खर्च व किंमत आयोगाने, नीती आयोगाने व वाणिज्य विभागाने दिला होता; पण मोदी सरकारने तिकडे दुर्लक्ष केले. कर्नाटकातील निवडणुकीचा निकाल त्यांच्या समोर होता. आताही मध्य प्रदेश आणि राजस्तानात गॅसच्या सिलिंडरची किंमत कमी करण्याचे आश्वासन कांग्रेसने दिले आहे. त्याला काटशह देण्यासाठी मोदी सरकारने आधीच त्याची किंमत कमी केली. जर काही बोजा असेल, तर तो तेल कंपन्यांनी सोसायचा आहे. २०२२ च्या मे महिन्यापासून पेट्रोल-डिजेल यांचे दर वाढू दिलेले नाहीत. रशियाकडून स्वस्तात खनिज तेल मिळाल्याने बहूधा हे शक्य झाले असावे; पण शेवटी याचा भार सरकारी तिजारीवर येणे अपरिहार्य आहे. तूट भरून काढण्यासाठी कर्ज घेण्याचा पर्याय सरकारच्या हाती असतो. आर्थिक तूट वारै बाबी गरीब व कनिष्ठ मध्यम वर्गास कळत नाहीत. त्यांना गॅसचा सिलिंडर स्वस्त मिळणे महत्वाचे असते. मग त्यांना मणिपूरचा मुद्हाही किरकोळ वाटतो. मध्यांग या मत्तप्रमाणांना जपणे भाजप व सरकारमारी मदत्ताज्ञाने यावे

फडणवीस यांच्या जपान दौऱ्याचे फलित

महाराष्ट्राचे उपमुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी नुकताच जपान दौरा केला. या दौन्यात त्यांनी विविध क्षेत्रांमधील उद्योगपर्तींची भेट घेतली. राज्यातील पायाभूत सुविधा, शिक्षण तसेच ऊर्जा क्षेत्रांमध्ये गुंतवणूक करण्यात या उद्योगपर्तींनी स्वारस्य दाखवले आहे. महाराष्ट्रात नेमकी किती गुंतवणूक येणार हे येत्या काही काळात स्पष्ट होईल. तथापि, महाराष्ट्राबाबत सकारात्मक संदेश देण्यात फडणवीस यांचा दौरा यशस्वी ठरला, असे नक्कीच म्हणता येते.

आयोग
नियमांकन

आली आहे. 'एक जिल्हा एक उत्पादन योजने अंतर्गत प्रत्येक जिल्ह्याला उदयोन्मुख निर्यात केंद्र बनवण्यासाठी जिल्हा निर्यात प्रोत्साहन परिषदांची स्थापना करण्यात आली आहे. हिंगणघाट, वसमत, लातूर, शिरपूर धुळे आणि देगाव, भिवंडी, बारामती, इस्लामपूर तसेच इचलकरंजी येथे बारा टेक्स्टराईल पार्क आहेत. 'इन्व्हेस्ट इंडिया'च्या संकेतस्थळानुसार, महाराष्ट्रात गुंतवणुकीच्या भरपूर संधी आहेत. राज्याला असलेली ७२० किलोमीटर लांबीची किनारपट्टी तसेच ५० बंदरे आहेत. त्यामुळे भारतातील एकूण माल वाहतुकीच्या २० टक्क्यांपेक्षा अधिक वाहतूक सुलभ होते. जपानी गुंतवणूक आकर्षिक करणे, हा फडणवीस यांच्या दौऱ्यामागील प्रमुख हेतू होता. हिताची सुमित्रोमो तसेच जायकासह जपानी आदी उद्योगांच्या प्रतिनिधींची त्यांनी घेतलेली भेट म्हणूनच महत्वाची होती. या कंपन्यांनी राज्यातील पायाभूत सुविधा, उत्पादन तसेच तंत्रज्ञान यांसारख्या क्षेत्रात गुंतवणूक करण्यात स्वारस्य दाखवले आहे. ही गुंतवणूक प्रत्यक्षात आल्यानंतर राज्यात रोजगाराच्या हजारो संधी निर्माण होणार आहेत.

पर्यटनाला चालना देणे हाही फडणवीस यांच्या दौऱ्यामागील एक उद्देश होतो. फडणवीस यांनी महाराष्ट्राला पर्यटन स्थळ म्हणून अधोरेखित केले. अनेक जपानी ट्रॅक्हल एजन्सींची भेट घेत त्यांनी राज्यातील पर्यटनस्थळांना भेट देण्यासाठी आमंत्रित केले. अंजिठा आणि एलोरा लेणी हे विदेशी पर्यटकांचे प्रमुख आकर्षणस्थळ आहे. अधिकांधिक जपानी पर्यटकांनी महाराष्ट्राला भेट दिल्यास राज्याच्या अर्थव्यवस्थेत अब्जावधी रुपयांची उलाढाल होऊ शकते. त्या बरोबराने महाराष्ट्र-जपान संबंध वृद्धिगत होतील, याचीही त्यांनी काळजी घेतली. म्हणूनच त्यांनी सरकारी अधिकारी तसेच व्यावसायिकांच्या भेटीगाठी घेतल्या. व्यापार, गुंतवणूक तसेच सांस्कृतिक देवाण-घेवण यांसारख्या क्षेत्रात महाराष्ट्र तसेच जपानमधील सहकार्य वाढवण्यासंबंधी त्यांनी चर्चा केली. जपानसोबतचे संबंध दृढ झाल्यामुळे राज्याचा अनेक प्रकारे फायदा होणार आहे. जपानी तंत्रज्ञान आणि बाजारपेटांमध्ये प्रवेश करण्याची संधी गज्ज्याला मिळाली आहे या त्यातिरिक्त

पंचांग

फडणवीस यांच्या दौऱ्याचे अनेक सकारातम्यक परिणाम दिसले आहेत. राज्याच्या विदेशातील प्रतिमा सुधारण्यास तसेच विदेश गुंतवणूकदार आणि पर्यटकांसाठी महाराष्ट्राच्या अधिक आकर्षित असल्याचे पटकून देण्यात त्याची मदत झाली आहे. महाराष्ट्राच्या संस्कृती आणि वारसा याबद्दल जागरूकता निर्माण होण्यासही मदत झाली आहे. जपान गुंतवणूक आकर्षित करणे, पर्यटनाला चालना देणे तसेच परस्परसंबंध दृढ करण्यासह राज्याला या दौऱ्याचे अनेक फायदे झाले.

मुंबईतील बहुचर्चित वर्सोवा-विरार स्थिरांक प्रकल्पासाठी जपान सरकार महाराष्ट्रासाठी शासनासोबत सहकार्य करणार आहे. मुंबई ट्रान्स हार्बर लिंक, मुंबई मेट्रो ३ तसेच बुलेट ट्रेन प्रकल्पांच्या कामाला गती दिल्याबद्दल जपानचे उद्योगमंत्री यासुतोशी निशिमुरा यांनी राज्य शासनाचे आभार मानले. पायाभूत सुविधांच्या प्रकल्पांमुळे मुंबईची उत्पादकता तसेच कार्यक्षमता वाढणार असल्यानं जपानने विशेषत्वाने नमूद केले आहे विरारपर्यंतच्या बहुतांश उपनगरांना सुपरफास्ट कनेक्टिव्हिटी प्रदान करणाऱ्या वर्सोवा-विरार सी लिंक प्रकल्पासाठी जपान आवश्यक सर्व सहकार्य करणार आहे. हा प्रस्तावित ४३ किलोमीटरचा आठ लेनचा मुंबईच्या पश्चिम किनाऱ्याजवळील उत्तर रस्ता महत्वाचा आहे. या प्रकल्पाचा प्रस्तावित खर्च ६३,४२६ कोटी रुपये इतका आहे त्याला कॅबिनेटची मंजुरी मिळाली असून एमएमआरडीएंड्डरे त्याची अंमलबजावणी करण्यात येणार आहे. 'जायका' कंपनीने मेट्रो-३, मुंबई ट्रान्स हार्बर लिंक, बुलेट ट्रेन इत्यादी प्रकल्पांना वित्तपुरवठा केला आहे. फडणवीस यांनी त्याबद्दल कंपनीनी वरिष्ठ उपाध्यक्ष नाकाजावा कैर्लिंचिरो यांचे घेट घेत आभार मानले. नागनंदी तसेच मुळा-मुठा नदी संवर्धन प्रकल्पांचे काम सुरु झाले असून त्यांची वॉर रूमच्या माध्यमातून देखेरेख केली जाते. या सप्त प्रकल्पांना 'जायका'ने सहकार्य केले आहे तशीच भूमिका कंपनीने वर्सोवा-विरार स्थिरांकसाठी घ्यावी आणि मुंबई पूर्व्यवस्थाप्रकल्पात मदत करावी, अशी विनंती फडणवीस यांनी केली.

सेमीकंडक्टर क्षेत्रात गुंतवणूक करण्यास
उत्सुक असल्याचे वृत्त आहे. ही इलेक्ट्रिकल
आणि इलेक्ट्रॉनिक उत्पादन करणारी
जगातील आघाडीची कंपनी आहे. या
कंपनीने तळेगाव येथे प्लांट उभारला असून
पहिल्या टप्प्याचे काम पूर्ण होऊन डिसेंबर
महिन्यात तो कार्यान्वित होईल, अशी
अपेक्षा आहे. महाराष्ट्रात कंपनी विस्तार
करण्याचा विचार करत असून सॉफ्टवेअर
क्षेत्रामध्ये विशेषत: पुणे विभागात ती
भागीदार शोधत आहे. भारत सरकारने
सेमीकंडक्टर क्षेत्रातील गुंतवणुकीसाठी विशेष
अनुदानही जाहीर केले आहे. दरम्यान,
महाराष्ट्र सरकारसोबत गुंतवणूक तसेच
भागीदारीच्या संधी शोधत असल्याचे हरित
हायड्रोजन, अमोनिया, नवीकरणीय ऊर्जा
तसेच द्रवरूप नैसर्गिक वायू क्षेत्रात व्यस्त
असलेल्या जपानमधील सर्वांत मोठ्या
वीजिनिर्मिती कंपनी जेरा को इंकने म्हटले
आहे. २०५० पर्यंत शन्य उत्सर्जन साध्य
करण्याच्या उद्देशाशी हे सुंसंगत आहे.
'जेरा' महाराष्ट्रात गुंतवणूक करण्यास इच्छुक
असल्याचा फायदा राज्याला मिळाणार
असल्याचा दावा फडणवीस यांनी समाज
माध्यमांवरून केला आहे. कंपनीकडे ८.७
ट्रिलियन डॉलरची एकूण मालमता आहे.

मुंबई पूर शमन प्रकल्प, मेरो १९
मार्गिका, एआय सेंटर यासाठीही जपानी
कंपन्यांनी स्वारस्य दाखवले आहे.
सोनी, डेलॉईट, सुमिटोमो कंपन्यांच्या
वरिष्ठ अधिकाऱ्यांचीही महाराष्ट्राच्या
उपमुख्यमंत्रांनी भेट घेतली. सोनी समूहाला
फिल्मसिटीत येण्याची तसेच आयआयटी
मुंबईशी संशोधनाच्या क्षेत्रात सहकार्य
करण्याची विनंती त्यांनी केली केली आहे.
त्यांनी बांधकाम क्षेत्रात काम करण्या
सुमिटोमोला मुंबईत उपलब्ध असलेल्या
सर्थीची माहितीही दिली. ग्रीन हायड्रोजन,
कच्चातून वीजनिर्मिती, लॉजिस्टिक,
इलेक्ट्रिक व्हर्फेक्ल, हायस्पीड रेल्वे, स्टार्ट
अप्स आदी क्षेत्रातील गुंतवणुकीबाबत
डेलॉईट कंपनी उत्सुक आहे. गुंतवणूक
आकर्षित करणे तसेच प्रक्रियेतील अडथळे
दूर करणे, यासाठी जपान केंद्रित समितीची
स्थापना करण्यात येणार आहे. त्यामुळे
गुंतवणक करणे सुलभ होईल.

महाराष्ट्रात नेमकी किती गुंतवणूक होणार, हे स्पष्ट झाले नसले तरी जपानी कंपन्यांनी सर्वच क्षेत्रात गुंतवणूक करण्यात स्वारस्य दाखवणे, ही सकारात्मक बाब आहे. विशेषत: सेमीकंडक्टर क्षेत्रात गुंतवणूक आण्यास महाराष्ट्र यशस्वी ठरल्यास फॉक्ससॉन तसेच वेदांता प्रकरणावरून महाराष्ट्राबाबत जगभरात गेलेला चुकीचा संदेश खोडून काढता येईल. बुलेट ट्रेन हा भारत-जपान संबंधांचा एक महत्वाचा भाग आहे. फडणवीस-शिंदे सरकारने बुलेट ट्रेन प्रकल्पाला दिलेली गती महाराष्ट्र-जपान हितसंबंधांना चालना देणारी ठरली आहे, असे म्हटल्यास काहीही वावगे उरणार नाही.

- अजय तिवारी

શબ્દકોડ-૧૬૭

शब्दकोडे १६६ चे उत्तर

आडवे शब्द - १. देखत, समोर
३. लपाछपीचा खेळ ६. हिंदीत अनेक
अजरामर गाणी देणारा हरहुन्नरी कलावंत
११. तालुक्याचे वसुलीचे काम १३.
फिरकी घेणे- -- काढणे १४. अबाधित,
परंपरागत १६. असहा वेदना १८. तृप्ती
१९. जनावरांचा समूह २०. नृत्य २३.
गर्दन २६. चौक २८. जोडीने केलेला
सात पावलांचा प्रवास! २९. मुंबईजवळचे
श्रीमंती बेट ३१. पारख अथवा पारख
करण्याची दृष्टी ३३. अतिशय कमी वजन
मोजण्याचे साधन, अशक्त प्रकृतीसाठी
वापरले जाणारे विशेषभ- तोळा-- ३५.
उपयोगाशिवाय ठेवलेले ३६. ज्याचा
निरुपाय झाला आहे असा ३८. गवंडी ३९.
सोन्याची कांब ४०. काही 'अर्थ' नाही हे
सांगताना घेतले जाणारे देवाचे नाव ४२.
गायनाची साथसंगत ४५. विशेष ४६.
ढापाढापी ४८. पुन्हा पुन्हा जाणे-येणे,
येरझार ५१. रास्त, योग्य ५२. स्वीकारणे
५४. पत्त्याच्या खेळात सरशीचे मोजमाप
५५. सरण्याचे दुकान ५६. गोंधळ ५८.
श्रीविष्णुचे एक नाव ६२. निरागस,
पोरवयाला शोभेल असे वागणे-बोलणे ६३.
अतिशय वैराण, उजाड ६६. संधी ६७.
वरचढ ६९. अखेर, शेवट ७०. वस्ती ७१.
सूर्याचे एक नाव ७२. दुस्याच्या मनतील
भाव जाणणारा ७५. सुतलीचे कापड ७६.
सामान ७७. संथ, सावकाश ७८. अंधार
७९. शूर ८२. प्रतीक्षा या पक्ष्यासारखी
करावी! ८४. चर्चा ८७. तरतूद ८८. सर्वात
जास्त उल्कृष्ट ८९. समुद्रकिनारा

उभे शब्द - १. जगबुडी २. माफी
मागणे ३. बाई, स्त्री ४. 'राव' मेले तर
हे वरच्या पदावर चढणार! ५. 'न्यूज
चॅनेल'च्या जमान्यातही याचे स्थान अद्याप
अठळत्या ६. निदान, कर्मीतकमी ७.
भोजनानंतरची मुखशुद्धी ८. दुसऱ्याच्या
डोळ्यात गेल्यास तेवढे दिसणारे ९.

नाटकांमधील प्रमुख नाटक १०. समाण, एकरूप १२.
अभिग्राय १५. गरज, अडचण १७. मज्जाव २१. बारीक

पदार्थसाठी बारीक चिरलेले मांस २७. कपडालत्ता ३०.
ढंग, पद्धत ३२. धलीकण ३४. सोज्जवळ, प्रामाणिक ३७.

आडवे उत्तर -		
१.मनोरंजक	४.साम	दाम दंड
भेद	१०.राखीब	११.हस्त
१२.गरुड	१३.रजत	१५.धडक
१७.माका		१८.माव
२१.आगलीवेगळी		२३.फळ
फळावळ	२६.मळा	२७.वारा
२८.सलवार		३०.टस्ट
३२.पारदर्शक	३४.नमस्का	
३५.खास	३६.कनवाव	
३७.अर्थहीन	३९.पलायन	
४१.खाजरा	४२.साकळ	
४४.गतकाल	४६.फाया	४८.
तालमास	५१.नटराज	५४.उदास
५५.रसा	५७.सणवार	५८.मस
५९.मासलेवाईक		६२.कब्ज
६३.प्रस्वाधीन		६४.बालव
६५.सांब	६७.धमक	६९.बाव
७०.पगर	७१.वार्ता	७२.मन

੭੦.ਪਾਰ	੭੧.ਪਾਰ	੭੨.ਪਾਰ
੭੩.ਵ	੭੪.ਲਕ्ष्य	੭੫.ਡਾਕਘਰ
ਉਮੈ		
੧.ਮਨੋਸਮਾ	੨.ਰੰਗੀਤ	੩.ਕਾਰਾਲ
੪.ਸਾਖਥ	੫.ਦਾਹਕ	੬.ਮਸ਼ਟ
੭.ਡਰਕਾਲੀ	੮.ਦਗਦਾ	੯.ਮਡਕ
੧੪.ਜਲਫਲਾਟ		੧੬.ਡਪ
੧੭.ਮਾਗਮੂਸ	੧੯.ਮਾਫ	ਕ
੨੦.ਯਵਲਪਾਸ	੨੨.ਵੇਗਾਵਾ	
੨੪.ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ	੨੫.ਮਨੋਰੇਥ	
੨੭.ਵਾਦਕ	੨੯.ਰਮਣੀਯ	੩੧.ਸਮ
ਥੰ ਰਾਮਦਾਸ ਸ਼ਵਾਮੀ	੩੩.ਕਵਾਯਾਂ	
੩੫.ਖਾਨਸਾਮਾ		੩੭.ਅਜ
੩੮.ਜੀਵ	੩੯.ਫਲਟਣ	੪੦.ਨਫ
੪੧.ਖਾਡਾ		੪੩.ਕਸਕਸ
੪੫.ਕਾਨਸ		੪੭.ਧਾਰਨ
੪੯.ਲਸ	੫੦.ਨਵਵਾ	੫੨.ਰਾਬ
੫੩.ਜ਼ਰਕਬਰਕ		੫੪.ਉਮ
੫੬.ਸਾਈਬਾ		੫੯.ਮਾਨਧਨ
੬੦.ਲੇਖਕ		੬੧.ਕਲਕਲ
੬੩.ਪਰਵਾ	੬੫.ਸਾਂਗਾਡਾ	੬੬.ਪ੍ਰਹਾ

राष्ट्रीय सेवा भारती - सेवाक्रतीः शिबानी जोशी

राष्ट्रीय सेवा भरती ज्या प्रमुख चार मुद्द्यांवर काम करते त्यातील पहिला मुद्दा आहे जागरण म्हणजेच जागरूकता. याअंतर्गत विविध मासिकांचे प्रकाशन केले जाते. तसेच सेवा साधना नावाचा वार्षिक अंकही काढला जातो. ‘सेवा दिशा’ या अंकाचं पाच वर्षांतून एकदा, तर सेवापुंज या अंकामध्ये विविध संस्था संघटनांच्या यशस्वी आणि प्रेरक प्रयोगांची माहिती प्रकाशित केली जाते. तंत्रज्ञानाचा वापर करून डिजिटल सामग्रीमुद्दा प्रकाशित केली जाते. देशातल्या प्रत्येक राज्यात सेवा भारतीची प्रांत रचना आहे. या सर्व प्रांतामधील समविचारी संस्थांना एकत्रित आणून वेळेवेळी ‘सेवा संगम’ या मंचाचे आयोजन केले जाते. तसेच दर पाच वर्षांनी ‘राष्ट्रीय सेवा संगम’ आयोजित केला जातो.

राष्ट्रीय सेवा भारतीचा दुसरा आयाम आहे अध्ययन. या अंतर्गत देशभरात निर्माण झालेल्या किंवा होत असलेल्या विविध सामाजिक समस्याच अध्ययन केल जाते. उदाहरणाच द्यायचं झालं, तर ईशान्येकडील राज्यातील बरेचसे विद्यार्थी इतर राज्यातील छात्रावासांमध्ये राहायला जातात. त्यांचं शिक्षण पूर्ण झालं की, त्यांच्या स्वतःच्या आयुष्यात तसेच त्यांच्या माध्यमातून त्यांच्या गावात झालेल्या परिवर्तनाचा अभ्यास केला गेला होता. नवी दिल्ली येथे २०१७ साली महिलांसाठी एक प्रशिक्षण वर्ग आयोजित करण्यात आला होता. त्यावेळी १५ ते ३५ वर्षांगातील महिलांच्या सद्यस्थितीवर आधारित अभ्यास करण्यासाठी व्यावहारिक प्रशिक्षण देण्यात आले होते. गेल्या काही वर्षांपासून देशातल्या विविध भागांत पूर, दुष्काळ, भूकंप, मुसळधार पाऊस, वाढळ अशा प्रकारच्या नैसर्गिक आपत्ती येण्याचे प्रमाण वाढू लागले आहे ते पाहता 'आपत्ती व्यवस्थापन' हा देखील एक महत्वाचा आयाम राष्ट्रीय सेवा भारतीतरफे आता राबवला जातोय. एखाद्या ठिकाणी नैसर्गिक आपत्ती ओढवली, तर त्वरित अनेक संस्था सक्रिय होऊन त्या ठिकाणी काम करत असतात. काही वर्षांपूर्वी नेपाळमध्ये आलेला भूकंप तसेच आसाममध्ये आलेले वाढळ आणि पुरामुळे खूप नुकसान झालं होतं. त्या ठिकाणी सेवा भारतीच्या अनेक संस्थांनी मदत केली होती. नेपाळमध्ये एके ठिकाणी शाळा बांधण्यासाठी चार कोटी रुपयांची मदत दिली गेली होती. केरळमध्ये आलेल्या पुरामुळे नुकसान झालेल्या लोकांना घर बांधून देण्यात आली होती. काही वेळा त्या भागातल्या सरकारी अधिकाऱ्यांसोबत विचारमंथन करूनही गरज असेल, तिथे मदत केली जाते तसेच त्या क्षेत्रातील तज्ज्ञांचा सल्ला घेतला जातो. त्याशिवाय देशभरात सुरु असलेल्या स्वयंसहायता गटांना एकत्रित आणून त्यांनाही अधिक सबळ करण्याचं काम केलं जाते. नवीन प्रकल्प सुरु करण्याच्या तसेच आधीचे प्रकल्प प्रभावीरित्या राबवण्यासाठी वैभव श्री पत्रिका तयार करण्यात आली होती. (पर्ण)

दैनिक

लक्ष महाराष्ट्र

५

शनिवार, दि. २ सप्टेंबर २०२३

श्री संस्कार मतिमंद मुलींच्या बालगृहात रक्षाबंधन साजरी

जिल्हा परिषदेचे सीईओ श्री शुभम गुप्ता यांची सामाजिक बांधिलकी !

धुळे | जिल्हा

परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी श्री शुभम गुप्ता यांनी सामाजिक बांधिलकी जपत श्री संस्कार मतिमंद मुलींचे बालगृहात बुधवारी सकाळी सपलीक भेट देत मुलींकडून राखी बांधून राखी पौर्णिमा साजरा केली. वरिष्ठ अधिकारी यांची ही एक छोटीशी भेट काही काळासाठी का असेना मात्र त्या अनाथ, मतिमंद मुलींच्या चेहन्यावर आनंद निर्माण करून गेली. भाऊ-बहिणीच्या नात्याला आणखी घडू करणारा राखीपौर्णिमा हा सण. या सणाच्या दिवशी प्रत्येक घरातच उत्सुकता आणि आनंदी वातावरण पाहायला मिळते. मात्र, दुर्दैवाने ज्यांच्यावर अनाथ होण्याची वेळ आलेली आहे, त्या चिमुकल्यांनी हा सण कसा साजरा करावा? काही अनाथ मुलींना तर रक्षाबंधन म्हणजे काय असते हे देखील माहीत नसते. अशावेळी सामाजिक उत्तर दायित्व म्हणून धुळे शहरातील बालाजी नगर, साक्री रोड येथील श्री संस्कार मतिमंद मुलींचे बालगृह व कार्यशाळा येथे धुळे जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी श्री शुभम गुप्ता यांनी बुधवारी सकाळी सपलीक भेट दिली. येथील अनाथ आणि मतिमंद मुलींसोबत राखी पौर्णिमा सण साजरा केला. इथल्या मुलींनी देखील हक्काने सीईओ श्री गुप्ता यांना राखी बांधली. श्री. गुप्ता यांनी संस्थेतील निवासी गृह, स्वयंपाक गृह, तसेच मुलींच्या शैक्षणिक दिशा प्रकल्पाची व कार्यशाळेतील व्यावसायीक प्रशिक्षणाबाबत विचारणा व पाहणी केली. मुलींनी बनवलेल्या विविध वस्तू मुलींकडून श्री गुप्ता यांना भेट म्हणून देण्यात आल्या. यावेळी त्यांनी संस्थेचे व सर्व कर्मचारी वर्गाचे कौतुक करून मार्गदर्शन केले. यावेळी जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी श्री. मनीष पवार, शिक्षण विस्तार अधिकारी श्री. विठ्ठल घुगे, वैद्यकीय सामाजिक कार्यकर्ता श्री. मालसिंग पावरा, यमुनाई संस्थेचे श्री. सुनिल वाघ आदी मान्यवर उपस्थित होते.

संकलन : दिपक वाघ

दैनिक

लक्ष्मण महाराष्ट्र

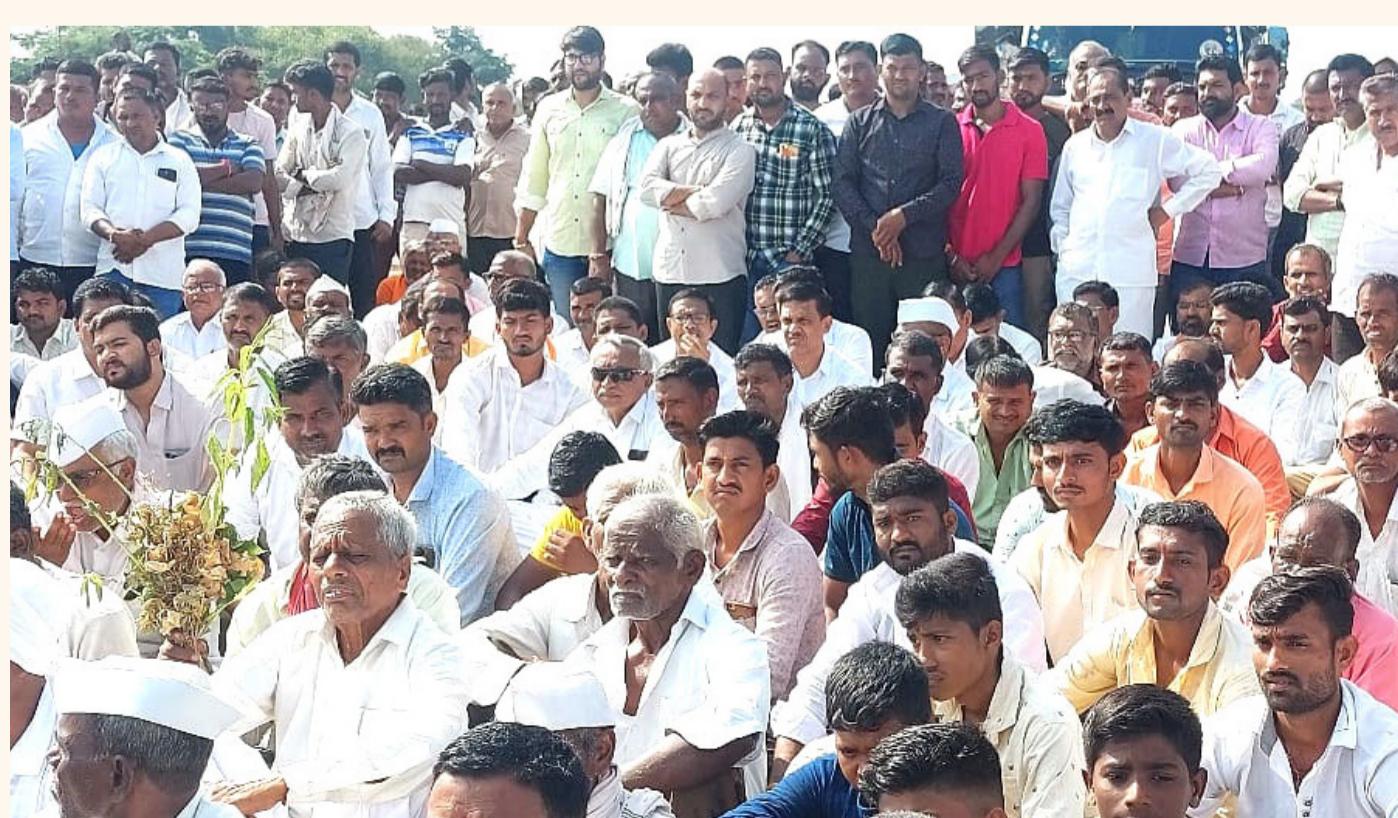
शनिवार, दि. २ सप्टेंबर २०२३

६

कोरडा दुष्काळ जाहीर करा : बालासाहेब भदाणे

तरवाडे गावात केला रास्ता रोको

धुळे । शहर धुळे तालुक्यात कोरडा दुष्काळ जाहीर करावा, या मागणीसाठी तरवाडे (ता.धुळे) येथे इंद्रबाई भदाणे प्रतिष्ठानचे बालासाहेब भदाणे यांच्या नेतृत्वात रास्ता रोको करण्यात आला. धुळे तालुक्यासह जिल्हात पावसाने पाठ फिरविल्याने परिस्थिती भीषण व भयावह आहे. पिके कापली, जलसारे आटले, जनावरांचा चाराही संपलाय. शासनाने तात्काळ कोरडा दुष्काळ जाहीर करत, शेतकरी बंधूना भरतीचा हात द्यावा. आतापासूनच उपाययोजनांचे नियोजन करावे. सर्त्यावर उत्तर अजुले तिव्र आंदोलन छेडण्याची वेळ शासनाने आण्या नन्ये. तात्काळ दुष्काळ जाहीर न केल्यास धुळे तालुक्यात वेगवेगळ्या ठिकाणी चक्रा जाम केला जाईल, असा इशारा यावेळी बालासाहेब भदाणे यांनी दिला. बालासाहेब भदाणे मित्र परिवारातरफे झालेल्या या चक्रा जाम आंदोलनामुळे महामार्गावर वाहतूक काही काळासाठी ठप्प झाली होती. याप्रसंगी उपस्थित जनसमुदायाला संबोधीत करताना बालासाहेब भदाणे यांनी, शेतकरी बंधूनो हवालदिल न होता परिस्थितीशी दोन हात करा, सर्व पर्याय संपले तरीही टोकाचे पाऊल मात्र उचलून नका, असे भावनिक आवाहनी केले. यावेळी इंद्रबाई भदाणे प्रतिष्ठानचे अध्यक्ष बालासाहेब भदाणे, जि.प. सदस्य प्रभावक पाटील, पं.स.उपसभापती देवेंद्र माळी, पं.स. सदस्य बाबाजी देसले, माजी सभापती नरायण देवेर, बोरकुंड सरपंच सुनिता हेमंत भदाणे, नाणे संपर्च अजय राजपूत, प्रकाश भदाणे, होरपांडाचे माजी संपर्च र्हांड्र कठाळे, राजेंद्र माराठे, गविबाबा माळी, जितू पाटील, बोरकुंड सोसायटी चेअगमन अनिल भदाणे, मोरदद उपसंपर्च गोविंद पाटील, महेंद्र पाटील चांदे, गणेश पाटील, भरत राजपूत, अमोल पाटील, आर्दीसह बामुळवाडी, हडसुणे, मोरदद, मोरद तांडा, नाणे, सिताणे, तरवाडे, धारडे, धाडी, हेद्रुण आदी गावांतील व बोरी पटूत्यातील विविध पदाधिकारी तसेच तालुक्यांतील शेतकरी बंधू उपस्थित होते.

संकलन : दिपक वाघ